

Goran Knežević
Selektor HDFKiV
30.05.2018.

**Stručni izvještaj o nastupu HKUD - Željezničar,
u sklopu 41. smotre zagrebačkih folklornih amatera
održanom 3.06.2018., u 19.30 sati, u velikoj dvorani KD Vatroslav Lisinski**

Program je izvelo: 17 plesačica, 13 plesača i 12 glazbenika/ica. Ukupno 42 izvođača/ice. Izvedeno je 11 folklornih koreografija, 1 koreografija u izvedbi plesnog para, dva tamburaška intermeca i dvije vokalne glazbene sličice. Program je izveden u dva dijela i trajao je ukupno 101 minuta. Gledalište je bilo polovnom ispunjeno. Prvi dio programa započela su djeca, a završili ga veterani. Izvedene su tri praižvedbene koreografije. Na kraju programa Marko Robinić (voditelj pjevanja) pozvao je sve veterane Društva, iz gledališta, na pozornicu da se uz izvedbu Ladarki Emila Cossetta evociraju uspomene na 10 godina od kada nas je napustila Vesne Robinić plesačica, voditeljica dječje skupine i predsjednice Društva, obilježi 100 obljetnicu rođenja maestra Emila Cossetta i 25 godina umjetničkog rada Marka Robinića. Ne bih se štel mešat u odluke Društva ali smatram, da je u toj završnoj prigodi na sceni trebala biti i umjetnička voditeljica ansambla Katarina Horvatović, a isto tako mislim da su se navedene obljetnice ako ih se smatralo vrijednim trebale obilježiti na adekvatniji način. Poglavitito 25 godina umjetničkog rada Marka Robinića koji je to ostvario već u 39. godina života.

Ples i stil

Većina točaka izvedena je rutinerski, ujednačeno u plesu, a stilski akcenti su bili iskazani različitim intenzitetom. U susackom tancu momci trebaju izvoditi čvršće plesne korake ali ih i estetski doraditi. U izvedbi plesnog para priča je jasna no njihov ples nije u temperamentu i figurativnosti došao na višu razinu od grupne reprodukcije a trebao je. Izvođenje kružnih pokreta rukama u prilikom pljeskanja u međimurskom folkloru previše je stilizirano. U bunjevačkom folkloru razlika je u stupnju plesnosti između pojedinih plesača, ali mora se priznati da su cjelovito gledano dobro izgledali. Valja i napomenuti da se s relativno malim brojem izvođača u pojedinim točkama uspjela pokriti cijela scena što govori na vrlo uspješnu edukaciju u tom pogledu.

Vrsnoća koreografija

Sve koreografije su pismene, u skladu sa scenskim pravilima, ali nekoliko njih Postolar i vrag te Kameni svati spadaju u drugu priču – kategoriju. U njima folklor nije cilj nego sredstvo i možda je vrijeme da se usustavi nova kategorija i razvija u smjeru etno mjuzikla. Napominjem u dobroj vjeri, da se u barem četiri koreografije pojavljuju identične scenske slike kad su izvođači postavljeni u tri (četiri) kolone okrenuti prema publici i potom izvide prelaze i promjene u scenskom prostoru. Možda da se o tome promisli.

Praižvedbene koreografije

Ide Jesen – pjesme i plesovi Posavine

Prateća glazba i ples djevojaka podsjećaju na uvodni dio Ljevakovićeve koreografije, nepotrebno, i to bi svakako trebalo drugačije osmisliti jer autorica teži originalnim scenskim ostvarenjima. Ostali dio koreografije zanimljiv i lijepo koreografski vođen. Čak mi se sviđa što se autorica otarasila klasičnih posavskih plesova i vidjeli smo šetana kola i inačice drmeša. Možda je trebalo nadopisati o kojoj mikro regiji Posavine se radi. Jedna korektna koreografija.

Prigorska priča

U izvedbi četiri plesna para gledali smo prigorsku priču koju je isitni za volju nisam razumio. Na početku je jedan svirač pjevao poznatu prigorsku ariju jednoj djevojci i ako je to suština „priče“ onda je ipak pre kratko trajala. Potom su uslijedili klasični prigorski plesovi Sejala sam rogozek, Sukačko i drmeš izvedeno ujednačeno, u dobrim tempima i po prigorski. Relativno mali broj izvođača pokrio je cijelu scenu. Koreografski je sve uredno posloženo.

Postolar i vrag – plesovi Podravine na tekst Augusta Šenoa

Poznat sam po tome da potičem NOVO u folkloru i svjestan sam da poneki put novo ne mora značiti i da je u cijelosti uspjele. I stoga hvale vrijedna je inicijativa autora u tom pogledu, a moja obaveza je iznijeti svoje mišljenje. Ova koreografija ne spada u područje folklornog stvaralaštva jer je inspirirana autorskim literarnim djelom, a ne narodnim stvaralaštvom. Tim više što povjestica Augusta Šenoa „Postolar i vrag“ nije određena mjestom i vremenom radnje. Dakle, to smo mogli izvesti i kao prigorski međimurski zagorski i ost. folklor, a istini za volju i izvan etno i folklornog izričaja što bi bilo i najvjerodostojnije. Ono što svakako sa svih gledišta nije prihvatljivo je mijenjati figurativnost, kontekst i sadržaj plesova te na „izvornu“ plesnu glazbu „nakalemiti“ stihove A. Šenoa. Ukratko, po meni radi se o jednom klasičnom mjuziklu koji miriše na etno i u suštini nema poveznice sa tradicijom. Ako izuzmemo folkloristiku, to je svakako vrlo sceničan uradak koji bi poprimio vjerodostojnost kad bi se na jednakoj estetskoj razini komponirala glazba, stilizirali plesovi i narodno ruhu, a sve u duhu primjerice podravskog folklor.

Koncepcija i zahtjevnost programa

Polako ali sigurno autorski dvojac Katarina i Marko zaokružuju program s vlastitim djelima i to smatram vrlo pametnom i opravdanom namjerom jer svoje ideje i zamisli mogu najbolju provesti u vlastitom ansamblu s izvođačima odgojenim vlastitim radom i s kojim mogu ostvariti stručnu radnu i emotivnu povezanost. Tako će u konačnici i stvoriti umjetnički izričaj ansambla što je i najveće postignuće. Očigledno je da su navedeni autori bliskih umjetničkih senzibiliteta i to svakako treba uzgajati i nadograđivati, a možda i najvažnije da svake godine teže za novim i inovativnim scenskim djelima. Upravo takva praksa i nastojanja daju programu dodatnu zahtjevnost jer znamo koliko praizvedbena djela troše autore i izvođače. Program je bio dobro koncipiran, po sadržaju, scenskim događanjima i dinamičnosti. Prikazani su različite forme, sadržaji i oblici folklorno scenskih izvedbi - kompozicija. Rasvjeta je korištena tijekom cijelog koncerta možda i previše, a tamo gdje joj je i bilo mjesto ponekad nije točno pratila događaje. Program po svojem sadržaju opravdava primjenu svjetlosnih efekata ali ipak s boljim balansom.

Gledajući koncert uočio sam se da se voditelj pjevanja Marko Robinić pojavljuje u skoro svakoj točki kao svirač, pjevač, a ponegdje i kao plesač. Njegova uloga nije bila sporedna već vodeća u vokalnim izvedbama, gdje je nastupao kao solist, a i kao rukovoditelj pjevačkim sastavima. Neosporno je da Marko sve to izvrsno izvodi ali shodno tome upitan je njegov pedagoški rad jer po tome očito nije u stanju pripremiti izvođački sastav za samostalno izvođenje programa. Pitam se da li je voditeljima mjesto na sceni ili iza scene. Po meni voditelj nema što raditi na pozornici osim u izvanrednim uvjetima, a i tada u sporednoj i što kraćoj ulozi. Vrijedno je istaknuti da je cijeli programa izvelo 17 plesačica i 13 plesača što govori da je to izvrsno ustrojen izvođački ansambl.

Umjetnički dojam

Raznoliko, inovativno i vrlo gledljivo. Najviše su me dojmile izvedbe Put po Dalmaciji i Jabuko rumena (pjesme i plesovi otoka Ugljana).

PROGRAM

1. Kameni svati - plesovi Hrvatskog Zagorja na tekst Augusta Šenoa

Koreografija: Katarina Horvatić

Glazbena obrada: Marko Robinić

2. Slike iz Primoštena

3. Ženil se je - fragmenti zelinske svadbe,

kor.: Katarina Horvatić

arr.: Petar Varga

4. Susacki tanac – četveroglasni plesni kanon

Koreografija i glazbena obrada: Marko Robinić

5. Ide jesen – pjesme i plesovi posavine - PRAIZVEDBA

Koreografija: Katarina Horvatić i Marko Robinić

Glazbena obrada: Marko Robinić

6. Put po Dalmaciji - vokalna slika dalmatinskog zaleđa

Glazbena obrada: Marko Robinić prema zapisima J. Čaleta

scenski prikaz: Katarina Horvatić

7. Drumarac

arr.: Božo Potočnik

8. Tucin spletokol

arr.: Antun Tuca Nikolić

9. Ispod duba stoljetnoga krade Veles mladog Boga - pjesme i plesovi

Pokuplja

Koreografija: Katarina Horvatić

Glazbena obrada: Marko Robinić

STANKA-----

1. Mandalinin san – folklorni motivi Slavonije

Koreografija: Katarina Horvatić

Glazbena obrada: Marko Robinić

2. Prigorska crtica – pjesme i plesovi prigorja - PRAIZVEDBA

Koreografija: Katarina Horvatić

Glazbena obrada: Božo Potočnik

3. Jabuko rumena – pjesme i plesovi otoka Ugljana

Koreografija: Katarina Horvatić

Glazbena obrada: Marko Robinić

4. Lopudska sirotica - poskočica

Koreografija: Katarina Horvatić i Marko Robinić

Tekst: Marko Robinić

Glazbena obrada: Marko Robinić

5. Postolar i vrag - plesovi Podravine na tekst Augusta Šenoa - PRAIZVEDBA

Koreografija: Katarina Horvatić i Marko Robinić

Glazbena obrada: Marko Robinić

6. Dok ja dojdem v Međimurje – plesni prikaz iz Međimurja

Glazbena obrada: Marko Robinić

Za scenu priredili: Katarina Horvatić i Marko Robinić

7. Plesovi iz okolice Gradeca – tamburaški intermezzo

Glazbena obrada: Božo Potočnik

8. Na veliko prelo – običaj Hrvata Bunjevaca

Koreografija: Andrija Ivančan

Glazbena obrada: Siniša Leopold